

**Ansøgning om miljøgodkendelse efter
Husdyrgodkendelseslovens § 16a**

**Ændring af so- og smågrisebesætningen på
Frihedslund Læregård
Sæbyvej 60
4291 Ruds Vedby**

1. udgave juni 2019

Resume	3
A. Oplysninger om ansøger og ejerforhold	3
B. Oplysning om husdyrbruget og det ansøgte.	3
Indretning af stalde:	3
Ændringer i forbindelse med udvidelsen.	3
Gødningsproduktion og opbevaringskapacitet	3
Lokalisering	4
Faste afstandskrav	4
Ammoniakfordampning	5
Påvirkning af natur	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Lugtemission og nabogener	5
Transporter	5
Støv, Støj, skadedyr og fluer	5
Energi	7
Vandforbrug	7
Spildevand	7
Affald og kemikalier	7
Driftsforstyrrelser og uheld	8
C1. Oplysninger om ejendommen	9
Husdyrbrugets ophør	9
BAT staldteknologi.....	10
D. Miljøkonsekvensrapport	12

Resume

Frihedslund Læregård ønsker at optimere samt øge dyrevelfærden i produktionen på ca. 1.100 og ca. 44.000 smågrise. Ændringen ønskes foretaget dels i eksisterende stalde og dels i en ny karantænestald med et produktionsareal på 144 m². Ud over den nye stald ønskes opført en ny gyllebeholder på 3.000 m³.

Ejendommen har en § 16a miljøgodkendelse fra november 2018, og den lovlige produktion er i dag et produktionsareal på 6.841 med so- og smågriseproduktion og 55 m² med hestebokse.

Nedenfor findes de væsentligste oplysninger omkring driften på ejendommen. Der er lagt vægt på de ændringer, der sker i forhold til den nuværende drift.

Som det fremgår er alle afskæringskriterier i husdyrgodkendelseslovgivningen overholdt og produktionen drives på stedet med størst mulig hensyntagen til natur, naboer og omgivelser.

A. Oplysninger om ansøger og ejerforhold

Oplysninger om bedriften og ejerforhold fremgår af IT-ansøgningssystemet.

B. Oplysning om husdyrbruget og det ansøgte

Indretning af stalde

I de eksisterende stalde er der delvist spaltegulv. I den nye karantænestald vil der ligeledes blive etableret delvist spaltegulv.

Staldene har et samlet produktionsareal på 7.040 m² (heraf 55 m² hestebokse), gyllebeholderne har en samlet overflade på ca. 2.600 m² og møddingspladsen ca. 508 m².

Ændringer i forbindelse med projektet

Der vil blive opført en ny stald med karantænestier syd for den nye smågrisestald. Stalden vil blive opført i søsten og med gråt eternittag, ligesom de eksisterende stalde. Derudover vil blive etableret en ny gyllebeholder på 3.000 m³.

Gødningsproduktion og opbevaringskapacitet

Der er i tilknytning til stalde og øvrige driftsbygninger 3 eksisterende gyllebeholdere på hhv. 3.300 m³, 800 m³ og 800 m³. Den store beholder er opført i grå betonelementer og ligger ca. 2-2,5 m over terræn. De 2 små beholdere er ståltanke. Derudover er placeret en fritliggende gyllebeholder i beton sydøst for stalde og det er i tilknytning til denne at den nye beholder (i beton) ønskes opført.

Oversigt over husdyrbrugets opbevaringsanlæg:

Beholder	Type	Overdækning	Kapacitet, m ³
Gyllebeholder 1	Betonbeholder	Flydelag	3.300
Gyllebeholder 2	Betonbeholder	Flydelag	800

Gyllebeholder 3	Betonbeholder	Flydelag	800
Gyllebeholder 4	Betonbeholder	Flydelag	2.000
Ny gyllebeholder	Betonbeholder	Flydelag	3.000
Gyllekanaler + forbeholdere	Beton	-	Ca. 800
Samlet kapacitet			10.700

Farestald: $1.100 \text{ søer} \times 1,68 \text{ t/so} = 1.848 \text{ t}$
 Løbestald: $1.100 \text{ søer} \times (0,2 \times 2,17 \text{ t/so}) = 478 \text{ t}$
 Drægtighedsstald: $1.100 \text{ søer} \times (0,8 \times 4,67 \text{ t/so}) = 4.110 \text{ t}$
 Polte: $500 \text{ polte} \times 0,462 \text{ t/polt} = 231 \text{ t}$
 Smågrisestalde: $44.000 \text{ smågrise} \times 0,132 \text{ t/gris} = 5.808 \text{ t}$
I alt: 12.475 t, svarende til 1.040 t/mdr.

Dybstrøelse:

Løbestald: $1.100 \text{ søer} \times (0,2 \times 0,67 \text{ t/so}) = 147 \text{ t}$
 Hestestald: $7 \text{ heste} \times 4,13 = 29 \text{ t}$
 I alt: 167 t/år, svarende til 300 m³/år. En del af dybstrøelsen lægges i markstak og den resterende del køres direkte ud.

I ovenstående beregning er det forudsat, at søerne, når de ikke er i farestalden, opholder sig 20 % af tiden i løbestalden og 80 % af tiden i drægtighedsstalden. Det betyder at der på ejendommen er ca. 10,3 mdr. kapacitet.

Lokalisering

Husdyrbrugets anlæg er beliggende øst for Tissø i Kalundborg Kommune, ca. 3 km nordøst for Ruds Vedby, i åbent landbrugsområde med god afstand til naboer.

Der er ikke beskyttelseslinier eller byggelinier, der påvirker det ønskede byggeri. Den nye stald opføres i samme farver og materialer som de eksisterende stalde. Den vil desuden komme til at ligge i forlængelse af den nye smågrisestald, og den er kun 144 m² (160 m² totalareal), hvilket bevirker at ændringen vil syne ubetydelig sammenlignet med det eksisterende bygningsæt. Den nye stald er mod nord og vest skjult af eksisterende bygninger og mod øst skjult bag eksisterende beplantning. Det vurderes at landskabet ikke ændres væsentligt, da ejendommen stadig vil fremstå harmonisk med et samlet bygningsæt. Nabobeboelser er desuden beliggende langt fra ejendommen. Fra nord, vest og syd er ejendommen skjult af skov og øvrig bevoksning. På baggrund af ovenstående vurderes projektet ikke at påvirke det omkringliggende landskab væsentligt.

Faste afstandskrav

Bedriftens overholder nedenstående afstandskrav:

- Ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)
- Almene vandforsyningsanlæg (50 m)
- Vandløb (herunder dræn) og søer (15 m)
- Levnedsmiddelvirksomhed (25 m)
- Beboelse på samme ejendom (15 m)
- Naboskel (30 m)
- Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde (50 m)

Ammoniakfordampning

I ansøgningssystemet regnes der på forøgelse af ammoniakfordampning over en 8 års periode.

Ammoniakfordampningen og BAT-emissionskrav udregnes i det digitale ansøgningsssystem, hvor det ses at BAT-kravet er overholdt udelukkende med 50-75 % fast gulv i størstedelen af den nye karantænestald.

Der er flere naturområder omkring Frihedslund. Størst merbelastning er der på en potentielt ammoniakfølsom skov, som merbelastes med 0,8 kg N fra produktionen. Der er dog ingen merbelastning på mere end 1 kg N/år på nogen naturområder. Desuden er der ikke andre husdyrejendomme i nærheden, der giver anledning til kumulation på naturområderne. Der er oprettet andre naturpunkter i IT-ansøgningssystemet bl.a. til en potentielt ammoniakfølsom skov og eng, mose, sø, og her viser beregningerne ligeledes, at der ikke er nogen mærkbar påvirkning fra den ansøgte produktion.

Lugtmission og nabogener

Lugtgenerne fra den ansøgte produktion beregnes til 287 m for nabo; 584 m til samlet bebyggelse og 818 m til byzone. Der er konkret 848 m til nabo på Sæbyvej 54. Der er 1.946 m til samlet bebyggelse ved Kalundborgvej 59 og endelig ca. 1.993 m til byzone ved Sæby.

Den ansøgte udvidelse overholder således samtlige lugtgenekriterier.

Transporter

Eksterne transporter kommer sydfra via Slagelse og Høng.

Med ændringen forventes ikke et øget antal transportere til og fra ejendommen, da produktionen ikke udvides. Da der er langt til naboerne forventes ingen støv eller støjgener i forbindelse med transporterne. Der kan undtagelsesvis forekomme transporter på alle tider af døgnet, men så vidt muligt planlægges transport inden for normal arbejdstid.

Tidsrummet for udkørsel med husdyrgødning planlægges normalt at foregå i hverdagene, og vil hovedsageligt foregå om foråret og om efteråret.

Den ønskede ændring af produktionen giver samlet set ikke et antal øgede transporter. Ca. 450 gylletransporter/år (30 tons gyllevogn), døde dyr ca. 2 gange/uge, korn i høst (maks. 150 læs), foder (minerale, tilskudsfoder mv) 1 gang/uge, flytning af smågrise 1 gang/uge, levering af polte 4 gange/år, udlevering af slagtesøer 1 gang/uge, levering af halm 4 gange/år.

Det vurderes at omkringboende ikke vil blive generet af rystelser/vibrationer, da der er god afstand til naboerne, og da beboelserne ikke ligger tæt på vejen.

Støv, støj, skadedyr og fluer

Ændringen foregår dels i nye stalde og dels i eksisterende stalde, og produktionen på ejendommen forventes ikke udvidet. Det vurderes at det ikke vil give et væsentlig øget støv- og støjniveau, hverken inden for eller uden for ejendommens grænser, da håndtering af foder foregår indendørs i foderlade.

Fluer bekæmpes efter gældende regler, og der er ikke et generelt flueproblem på ejendommen i dag, hvilket det heller ikke forventes at komme i fremtiden.

Problemer med støv kan hovedsageligt opstå ved håndtering af foder. Foderhåndteringen foregår dog kun indendørs.

Støj fra staldanlægget vil kunne forekomme fra dyr og staldmekanik samt interne og eksterne transportere til og fra ejendommen. Der vil være begrænset støj fra dyr og foderanlæg uden for bygningerne.

Herunder

- Spidsbelastning af støj i forbindelse med ind- og udlevering af grise.
- Almindelig støj fra den daglige pasning af grisene.

Type	Placering	Driftstid	Tiltag til begrænsning af støj
Ventilationsanlæg	I tagflade	Hele døgnet	*Efterses og renses
Stalde og dyr	I staldene	Ca. kl. 7 til 16 alle dage	*begrænset støj uden for bygning
Foderanlæg	Foder placeret i siloer udendørs	Ca. 7 til 16 alle dage, men det hele foregår indendørs	*kan ikke høres uden for bygningen
Kørsel med maskiner	Lastbil med gylle fra ejendom til udspretningsarealerne.	I højsæsonerne – hele døgnet	* Der tages hensyn til naboer i forbindelse med gylleudbringning

* Generelt forventes støjen fra anlægget at være mindre end miljøstyrelsens angivelser (55 dag/ 45 aften / 40 nat dbA).

Foder opbevares i siloer, hvor det ikke er muligt for skadedyr at komme ind. Foderladen rengøres jævnligt.

Regelmæssig rengøring af stalde og opbevaringsanlæg til foder vil være med til at begrænse gener fra skadedyr.

Der sørges for at der ikke er uhygiejniske forhold ved de døde dyr, som opbevares overdækket.

Fluer bekæmpes med produktet aquapy.

Bekæmpelse af rotter foregår via fast aftale med Anticimix.

Lys

Der er belysning ved udleveringsrampen, som er tændt kortvarigt, når der læsses grise. Derudover er der orienteringsbelysning flere steder på ejendommen, som er tændt efter behov. Alt lys er manuelt, og tændes kun efter behov. Der er stor afstand til naboerne, så lys vurderes ikke at give anledning til gener for omkringboende. Det vurderes på baggrund af ovenstående, at der samlet set ikke vil være lysgener fra ejendommen.

Energiforbrug

Den ansøgte udvidelse forventes ikke at øge energiforbruget ift. det nuværende elforbrug på ca. 545.000 kWh.

Der er ved at blive skiftet til LED-belysning på ejendommen, hvilket forventes at nedbringe elforbruget.

Vandforbrug

Det samlede vandforbrug på ejendommen forventes ikke at stige ift. det nuværende forbrug på ca. 13.000 m³ årligt.

Spildevand

	Før	Efter	Ledes til
Drikkevandsspild og vaskevand fra stalde	Ca. 700 m ³	Ca. 700 m ³	Gyllebeholdere

Drikkevandsspild og vaskevand fra stalde tilledes gyllebeholderne og er medregnet i norm for gyllemængde.

Spildevand fra stuehus og staldtoilet/bad i stald føres via bundfældningstank til godkendt nedsivningsanlæg.

Affald og kemikalier

Døde søer opbevares overdækket med kadaverkappe på fast areal og afhentes ca. 2 gange ugentligt eller efter behov. Døde smågrise opbevares i kølecontainer og afhentes hver uge eller efter behov. Døde dyr afhentes af DAKA og normal indenfor 24 timer efter anmeldelse, hvis ikke det er op til weekend eller helligdag. Afhentningstidspunktet vil som regel være inden for en normal arbejdsdag. Placering af døde dyr fremgår af situationsplan. For øvrigt affald gælder, at det sorteres og køres på genbrugsplads.

Fast affald

Type	Nu drift	Ansøgt	Opbevaring	Bortskaffelse
Papir, pap, EAK kode 15 01 01, Plastik EAK kode 02 01 04	Ca. 1.500 kg	Ca. 1.500 kg	I container	Dagrenovation eller kommunal genbrugsplads, container tømmes ugentlig
Tomme spraydåser EAK kode 16 05 04	Ca. 150 kg	Ca. 150 kg	I foderladen	Kommunal genbrugsplads
Jern	1.000	1.000		Jernhandler

Beskrivelse af kemikalier generelt

Type	Nu drift	Ansøgt	Opbevaring	Bortskaffelse
Emballage fra sprøjtemidler EAK kode 0020108	200	200		Dagrenovation
Sprøjtemiddelrester EAK kode 20 01 19	0	0		
Spildolie EAK kode 20 01 26	400	400	Tønde	DOG
Veterinært affald (kanyler, tomme medicinflasker)	Ca. 30 kg	Ca. 50 kg	I kanyleboks i foderlade	Kommunal genbrugsplads

EAK kode 18 01 03				
-------------------	--	--	--	--

Veterinærartikler og kemikalier

Medicin opbevares i køleskab.

Desinfektion til stalde: kalk og stalosan.

Olie og kemikalier

Der er ingen nedgravede olietanke på ejendommen.

Spildolie opbevares i maskinhus.

Der er 3 dieseltanke på hhv. 5.900 l., 2.500 l. og 2.000 l.

Driftsforstyrrelser og uheld

Beskrivelse af risici

- Uheld med gylleudslip.
- Der vil kunne forekomme strømsvigt i staldanlægget.
- Der vil kunne forekomme fejl i foderblandingerne.
- Uheld med olie.

Beskrivelse af mulige uheld

- Lækage på pumperør.
- Strømsvigt slukker ventilation.

Beskrivelse af gener i forbindelse med uheld

- Ved et gylleudslip kan der ske forurening til vandmiljøet.
- Ved et strømsvigt vil den mekaniske ventilation slukkes. Umiddelbart kan det give øget lugt og ammoniakfordampning fra staldene.
- Fejl i foderblandinger vil kunne give overdoseringer af næringsstoffer til gene for både dyr og miljø.
- Uheld med olie og kemikalier vil kunne forurene miljøet.

Beskrivelse af risikominimering

- Pumpning af gylle vil altid være under opsyn.
- Gyllebeholdere tømmes ca. 1 gang årligt og tjekkes for revner mv.
- Der udføres 10 års gyllebeholder kontrol.
- Ved strømsvigt er der automatisk opkald til flere mobiltelefoner.
- Olietanke er godkendte og kontrolleres jævnligt.
- Der er udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen, og denne skal følges.
- Ved uheld med gylle eller olie-/kemikalier kontaktes den lokale miljøvagt og der vælges de bedste oprydnings-/forebyggelsesforanstaltninger, således at gene og risiko for forurening bliver mindst mulige (f.eks. opdæmning med halmballer, jord el. lign.).
- Alle medarbejdere er udstyret med en mobiltelefon, ved et evt. uheld der kan have miljømæssige konsekvenser kontaktes kommunens miljøvagt, eller der ringes 112.

Beskrivelse af egenkontrol

Forslag til egenkontrol- følgende punkter anført til egenkontrollen på husdyrbruget.

- Eventuelle produktionsrapporter (P-kontrol) gemmes i 5 år.
- Eventuelle opgørelser over foderforbrug (E-kontrol) gemmes i 5 år.
- Dyr lægerapporter opbevares og gemmes 5 år.
- Registrering af udbringning af husdyrgødning mv. på grundlag af lovgivning omkring planteproduktion gemmes i 5 år.

- Der føres jævnligt tilsyn med diverse funktioner af stald, ventilationsanlæg samt med foderanlæg og -stationer.
- Gyllebeholdere og -rør efterses jævnligt, og vil som minimum blive kontrolleret i forbindelse med beholderkontrollen hvert 10. år.

Driftsforstyrrelser og uheld

Der er udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen.

C1. Oplysninger om ejendommen

Husdyrbrugets ophør

Hvis ejendommen i mod al forventning inden for den nærmeste årrække skal nedlukkes, vil gyllebeholderne blive tømt, og foderrester vil blive fjernet. Oprydningen vil foregå i overensstemmelse med gældende lovgivning. Såfremt besætningen bliver ramt af en sygdom der af veterinærmyndighederne kræver karantæne eller nødslagtning af dyrene, vil det foregå i overensstemmelse med gældende lovgivning på området.

Management og BAT

- Ejendommen drives efter princippet "godt landmandskab".
- Bedriftens evt. medarbejdere bliver løbende uddannet gennem kurser, efteruddannelse og deltagelse i erfa-grupper.
- Medarbejderne vil blive orienteret om ejendommens miljøgodkendelse og være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen.
- Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug. Ikke genbrugbart affald køres i deponi på den lokale genbrugsplads.
- Rengøring i og omkring ejendommen foretages jævnlig for at undgå uhygiejniske forhold og for at nedsætte risikoen for tilhold af eventuelle skadedyr, samt for at mindske risikoen for lugtgener for omkringboende.
- Vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med ejendommens regnskab.
- I ejendommens effektivitetskontroller registreres desuden foderforbrug, produktionsresultater og lign.
- Der er udarbejdet en beredskabsplan, der beskriver forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv.

BAT opbevaring og udbringning af husdyrgødning

Det er BAT af sikre tilstrækkelig opbevaringskapacitet og at udbringe gødning i henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Det er BAT for opbevaring af gylle at gyllebeholderne efterlever kravene i BREF-dokumentet. Dvs. at beholderne er faste tanke, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Sider og bunde er tætte og korrosionsbeskyttede. Tankene tømmes ca. 1 gang årligt for inspektion og evt. reparationer. Opbevaring af svinegylle i gylletank, opfattes som BAT. Der er fastsat en lang række lovregulerede forhold der er med til at sikre lav ammoniakfordampning, og sikre lækager. Disse regler indebærer bl.a. 10 årig beholderkontrol.

BAT ammoniak

Husdyrbrugets tab af ammoniak til omgivelserne beregnes som summen af emissionen fra stalde og opbevaringsanlæg. Beregningen af emissionen baseres på oplysninger om husdyrholdet, staldanlæg samt opbevaring af husdyrgødning.

Ammoniakemissionen beregnes i it-systemet, hvor der også udføres en beregning af den maksimale tilladte emission, som er opnåelig ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT beregning).

BAT emissionskrav for ammoniak

For at overholde BAT-kravet, er der valgt 50-75 % fast gulv i størstedelen af den nye stald. Da BAT-kravet hermed er overholdt, er der ikke behov for at undersøge andre tiltag for at reducere ammoniakfordampningen.

Vandteknologi på anlæg (BAT)

Ifølge BREF der vedrører fjerkræ og svineproduktion, anvendes der BAT når der er anvendes højtryksrensning til vask af stalde, og når drikkenipler er placeret over trug.

- Der foretages højtryksvask af stalde mellem hvert hold af grise.
- Drikkenipler placeres over fodertrug, så spild undgås.
- Stalde sættes i blød inden vask, hvilket nedsætter forbruget af vand.
- Drikkevandsnipler mm efterses og udskiftes når det skønnes nødvendigt.
- Vandforbruget registreres og monitoreres løbende for at forebygge spild og for at sikre at ødelagte vandrør opdages.

Energiteknologi på ejendommen (BAT)

Ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF), der vedrører fjerkræ og svineproduktion, anvendes der BAT, når der er etableret (delvis) lavenergibelysning, eftersyn og rengøring af ventilatorer, temperaturstyring, der sikrer temperaturkontrol, og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation.

- Der sørges for jævnlig inspektion og rengøring af ventilationskanaler og ventilatorer.
- Der sørges for, at unødige belysning og andet energispild undgås.
- Der vil ved den normale daglige drift ikke være arbejdsprojektør på ejendommen.

BAT staldteknologi

Stalde er indrettet med delvist fast gulv og spalter i gødearealet, hvilket er BAT.

Dyrevelfærdskravene til rode- og beskæftigelsesmateriale opfyldes i overensstemmelse med lovkraft med træklodser.

Dyrene fodres efter deres behov. Dette giver en målrettet fodringsstrategi til de enkelte grupper. Når det enkelte dyr bliver fodret efter dets behov, giver det en mindre udskillelse af N og P i gødningen. Dette sammenholdt med god management og en god hygiejne i staldene, vil det kunne begrænse lugt og ammoniak.

Drikkenipler tjekkes ofte og udskiftes, hvis de drypper.

Renholdelse og vedligeholdelse af ventilation og foderanlæg vil holde energiniveauet på et acceptabelt niveau.

BAT foder

Der er meget fokus på fodring, idet fodringen er essentiel for dyrenes tilvækst og trivsel.

I forbindelse med effektivitetskontrol og optimering af produktionen bliver ejendommens foderforbrug nøje gennemgået, således at fodereffektiviteten optimeres, samtidig med at der tages hensyn til prisudvikling på foder. Som udgangspunkt vil der blive anvendt foder med optimeret indhold af råprotein og fosfor.

- Foderplaner udarbejdes i samarbejde med foderkonsulent, og det sikres, at der anvendes den for ejendommen bedste viden inden for svinefodring.
- Mindst 1 gang årligt gennemgås foderplaner for optimeringer, fejl, mm. Herefter justeres foderplanerne løbende.
- Foderet indeholder et fosfor- og råproteinindhold inden for de vejledende niveauer.

Alternativer til teknologi, teknik og foranstaltninger

Da BAT-kravet overholdes udelukkende med det valgte staldsystem, vil der ikke blive installeret miljøteknologi i staldene som fx gyllekøling, gylleforsuring eller luftrensning. Der er i øvrigt store investerings- og driftsomkostninger forbundet med disse teknologier.

D. Miljøkonsekvensrapport

Beskrivelse af det ansøgte

1 a.

Der er søgt om opførelse af en ny karantænestald med et produktionsareal på 144 m² samt en ny gyllebeholder med et overfladeareal på 708 m². Derudover ønskes det fortsat at benytte eksisterende stalde med et produktionsareal på 6.896 m² til produktion af ca. 1.100 søer med ca. 44.000 smågrise. Anvendelsen af 4 gylleholdere med et overfladeareal på ca. 1.900 m² fortsætter, og derudover ønskes etableret en ny gyllebeholder med et overfladeareal på 708 m².

De eksisterende bygninger og den nye bygning overholder alle afstandskrav, og ligger ikke indenfor bygge-, beskyttelseslinier og fredninger.

Husdyrbrugets anlæg ligger øst for Tissø og nordvest for Ruds Vedby i Kalundborg Kommune.

Anlægget ligger i et kuperet landskabsområde.

For at tilgodesede de landskabelige værdier og for at sikre, at ejendommen ikke fremtræder for markant i landskabet, vil den nye stald blive etableret i umiddelbar nærhed af de eksisterende og i samme materialer, farver og dimensioner som de eksisterende bygninger på ejendommen. Desuden vil den nye stald kun blive 160 m² (144 m² produktionsareal) og den kommer til at ligge i umiddelbar forlængelse af den nye smågrisestald.

Det er vurderingen at den ønskede udvidelse af ejendommens dyrehold og den fortsatte drift af bedriften ikke vil påvirke landskabelige værdier eller er i konflikt med kommuneplaner.

1b.

Der er ikke nærhed til andre husdyrbrug. Derfor er der i beregning af lugtpåvirkning af naboer og ammoniakdeposition på natur ikke regnet med kumulation.

Lugtgenekriterierne i forhold til byzone, samlet bebyggelse og nærmeste enkeltliggende bolig overholdes.

Der er i ansøgningssystemet foretaget beregning af husdyrbrugets påvirkning af relevante naturområder med ammoniak. Anlæggets påvirkning af naturområder ligger under de generelle afskæringskriterier både for totaldeposition og merbelastning.

Stalde og gyllebeholdere er etableret efter gældende forskrifter, som bl.a. fremgår af husdyrgødningsbekendtgørelsen og byggelovgivningen. Der foretages beholderkontrol hvert 10. år.

Bedriften overholder de fastsatte genekriterier for hhv. lugt og ammoniak, der er fastlagt i lovgivningen. Det vurderes at den ønskede udvidelse af anlægget ikke vil have væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet.

1c.

På ejendommen er management en væsentlig del af de foranstaltninger, der reducerer og er med til at man undgår væsentlige skadelige virkninger på miljøet.

Management der kan begrænse skadelige påvirkninger af miljøet omfatter korrekt håndtering af affald, rengøring i og omkring staldene, kontrol af el- og vandforbrug. Derudover er korrekt håndtering af gyllebeholdere, samt korrekt håndtering af gyllen ved udbringning væsentlige forudsætninger for at undgå skadelige virkninger på miljøet.

Ejendommens beredskabsplan har også stor betydning for at kunne håndtere uheld og dermed reducere negative effekter.

Det vurderes at ansøger med de anførte tiltag har forebygget og begrænset væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet.

1d.

Godkendelsen gør det muligt at udnytte potentialet i de eksisterende stalde mere optimalt, samt at etablere flere karantænestier i en ny stald. Derudover vil der fortsat være stordriftsfordele mht. management, foder m.v.

Det vurderes at der ikke er egentlige alternativer til den ønskede godkendelse, da der ikke vil være økonomi i at have produktionen fordelt på flere ejendomme.

Ikke teknisk resume

Frihedslund Læregård ejes af Jarlfonden og har Frank Thulsted som driftsleder. Husdyrproduktionen på ejendommen består af ca. 1.100 søer med ca. 44.000 smågrise til ca. 30 kg.

Ejendommens lovlige husdyrbrug er fastlagt ud fra den eksisterende §16a-miljøgodkendelse fra november 2018. Det lovlige dyrehold må produceres på 6.892 m² produktionsareal. Dertil kommer gyllebeholderne med et overfladeareal på ca. 2.600 m² samt en møddingsplads på ca. 508 m².

Der ønskes en optimering af antallet af søer og smågrise, og i den forbindelse ønskes etableret nye karantænestier. Derudover ønskes etableret en ny gyllebeholder. Der søges derfor om en miljøgodkendelse, da en udvidelse af produktionsarealet er godkendelsespligtigt.

Ændringer i forbindelse med udvidelsen

Der ønskes opført en ny karantænestald samt en ny gyllebeholder.

Håndtering af husdyrgødning

Husdyrgødningen fra produktionen er gylle. Gyllen opbevares i 4 eksisterende gyllebeholdere. 3 af gyllebeholderne ligger i forbindelse med produktionsanlægget og den sidste ligger ca. 750 m sydøst for ejendommen. Den nye gyllebeholder på 3.000 m³ ønskes placeret ved siden af den eksisterende fritliggende gyllebeholder.

Lugt

Lugtgenen fra den ansøgte produktion beregnes til 289 m for nabo; 584 m til samlet bebyggelse og 818 m til byzone. Der er konkret 848 m til nabo på Sæbyvej 54. Der er 1.946 m til samlet bebyggelse ved Kalundborgvej 59 og endelig 1.993 m til byzone ved Sæby. På baggrund af ovenstående overholdes lugtgenekriterierne i forhold til byzone, samlet bebyggelse og nærmeste nabo.

Påvirkning af naturområder

Der ligger flere naturområder i nærområdet (se ansøgningen). Nærmeste kat. 1 natur (ved Tissø) ligger ca. 580 m fra anlægget. Der er ca. 7 km til kat. 2 natur. Nærmeste kat. 3 naturområde ligger ca. 90 m fra staldanlægget.

Der er en totaldeposition på 0,3 kg N til nærmeste kat. 1 naturområde.

Der er en totaldeposition på 0,0 kg N til nærmeste kat. 2 naturområde.

De generelle afskæringskriterier for totalbelastning/merbelastning i forhold til 8-års drift overholdes for alle naturområder.

Befolkningen og menneskers sundhed

Staldanlægget er etableret med ventilation, som vedligeholdes efter producentens anvisninger. Det betyder at ammoniakkoncentrationen i stalden er væsentligt reduceret, hvilket har betydning både for dyrenes og staldpersonalets sundhed.

Ejendommen holdes ryddelig og rengjort for at hindre uhygiejniske forhold.

Besætningen efterlever alle gældende regler for veterinær status og sundhed og i tilfælde af sygdomsudbrud vil dette blive håndteret efter gældende forskrifter. Den daglige drift har ingen betydning for omkringboendes sundhed, men man vil i den daglige drift søge at minimere genepåvirkninger.

Risikoen ved MRSA eller antibiotikaresistens håndteres af generelle veterinærregler.

Påvirkning af jordarealer og jordbund, vand, luft og klima

Der vurderes ikke at være særlige forhold omkring arealer og jordbund der indikerer, at husdyrbruget udgør en risiko for påvirkning af disse.

Det vurderes at produktionen ikke udgør en risiko for skadelig virkning på overfladevand, bl.a. fordi der udvises forsigtighed ved håndtering af gylle og der er udarbejdet en beredskabsplan med instrukser for håndtering af ulykker med gylle, olie, kemikalier mv.

Det vurderes at produktionen ikke udgør en risiko for luft og klima, da der anvendes de miljømæssigt bedst mulige staldsystemer. Desuden vedligeholdes ventilationer i henhold til producentens anvisninger.

Materielle goder, kulturarv og landskabet

Det vurderes at projektet ikke udgør en risiko for påvirkning af materielle goder og kulturarv. Som tidligere nævnt vil den nye stald blive etableret i umiddelbar tilknytning til den nye smågrisestald og i samme farver og materialer. Den nye gyllebeholder vil blive placeret i

tilknytning til den eksisterende beholder, som ligger ca. 750 m sydøst for ejendommen. På baggrund heraf vurderes det at landskabet ikke vil blive påvirket i negativ retning.

Samspil mellem to eller flere af ovenstående

Det vurderes at evt. samspil mellem flere af ovenstående faktorer ikke vil give anledning til væsentlige påvirkninger og forurening.

Sårbarhed

Det vurderes at ejendommens beredskabsplan, indretning og daglige drift mindsker risici for større ulykker og katastrofer.

BAT

Husdyrbruget overholder BAT-kravet til ammoniak. BAT står for Bedst Anvendelige Teknologi, og det er et krav i en miljøgodkendelse, at husdyrbruget anvender den Bedst Anvendelige Teknologi for at reducere forureningen fra husdyrbruget mest muligt under hensyntagen til det økonomisk mulige. BAT-kravet er overholdt med staldtypen "50-75 % fast gulv" i størstedelen af den nye karantænestald.

Der anvendes desuden BAT ift. udbringning af husdyrgødning, da der er minimum 9 mdr. opbevaringskapacitet i gyllebeholderne på ejendommen og husdyrgødningen udbringes miljømæssigt optimalt, når planternes optagelse af næringsstoffer er optimalt.

Ift. vandforbrug reduceres vandspild mest muligt ved at placere drikkenipler over trug, samt når staldene sættes i blød inden vask med højtryksrensere. Desuden efterses drikkevandsnipler jævnligt og udskiftes, når det skønnes nødvendigt. Vandforbruget registreres og monitoreres løbende for at forebygge yderligere spild og for at sikre at ødelagte vandrør opdages.

Ift. elforbrug reduceres forbruget mest muligt, når unødig belysning undgås, der er etableret (delvis) lavenergibelysning, eftersyn og rengøring af ventilatorer, temperaturstyring, der sikrer temperaturkontrol, og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation. Der sørges desuden for jævnlig inspektion og rengøring af ventilationskanaler og ventilatorer.

Alle stalde er indrettet med delvist fast gulv, der reducerer ammoniakfordampningen. Desuden holdes fokus på en effektiv fodring, så dyrene udnytter foderet optimalt, og spild holdes på et minimum.

Alternativer

Da BAT-kravet er overholdt med 50-75 % fast gulv i det meste af den nye karantænestald, vil der ikke blive installeret miljøteknologi i form af fx gyllekøling, luftrensning eller forsuring på ejendommen.

Der er i øvrigt store investerings- og driftsomkostninger forbundet med disse teknologier.

Godkendelsen gør det muligt at udnytte potentialet i de eksisterende stalde mere optimalt, samt at opføre en ny stald, som øger dyrevelfærden i produktionen. Derudover vil der stadig være stordriftsfordele mht. management, foder m.v.

Forhold der kan reducere miljøpåvirkning

Der vil blive udvist omtanke i det daglige arbejde.

Derudover er der udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen.

Samlet set vurderes det, at det ansøgte projekt ikke vil medføre væsentlige miljømæssige påvirkninger, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet på en måde, der er foreneligt med hensynet til omgivelserne.

Det vurderes endvidere, at projektet ikke vil forringe tilstanden af beskyttede naturtyper og arter, herunder habitatdirektivets bilag IV-arter såvel i som udenfor Natura 2000 områder.

Grænseoverskridende virkninger

Husdyrbruget ligger langt fra den danske grænse, og en vurdering af indvirkning på miljøet i en anden stat finder ansøger ikke relevant.

Miljøledelse

Da husdyrbruget udleder mere end 3.500 kg N/år, er det et §16a husdyrbrug, og da det tillige er et IE-brug med mere end 750 stipladser til søer, er der krav om miljøledelse på bedriften. Miljøledelse skal indføres senest, når miljøgodkendelsen meddeles. Dokumentation for at der er indført miljøledelse skal kunne fremvises, når kommunen efterfølgende kommer på miljøtilsyn på ejendommen. Ansøger er opmærksom på dette, og miljøledelsessystemet er allerede indført, da ejendommen fik en §16a-miljøgodkendelse i november 2018, hvor miljøledelse også var et krav. Miljøledelsessystemet er en del af miljømappen.

Denne miljøkonsekvensrapport er udarbejdet af miljøkonsulent Heidi Ledskov, ansat i rådgivningsvirksomheden VKST, uddannet agronom med mere end 10 års erfaring med udarbejdelse af miljøansøgninger til husdyrbrug, samt 6 års erfaring som miljøsagsbehandler i en kommune.

Miljø- og arbejdsmiljøkonsulent Heidi Ledskov
hsl@vkst.dk
tlf.: 51 48 90 81

Rådgivningsvirksomheden VKST, CVR: 35448020
Fulbyvej 15, 4180 Sorø, www.vkst.dk

